

Załącznik
do Zarządzenia Nr 4/2022/2023
dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego
w Brzyskach z dnia 30 września 2022r.

Procedura
postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Brzyskach

Podstawa prawna:

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020r. poz. 1604 ze zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z dnia 2001r. Nr 61 poz. 624 ze zm.)

Rozporządzenie MEN z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017r., poz. 649 ze zm.)

Cel procedury

Procedura ma zapewnić higieniczne warunki pobytu dzieci w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Brzyskach oraz chronić przed rozprzestrzenianiem się wszawicy w szkole.

Zakres procedury

Procedura dotyczy postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy na terenie szkoły/przedszkola.

Uczestnicy postępowania

1. Dyrektor.
2. Rodzice i prawni opiekunowie.
3. Nauczyciele.
4. Pracownicy obsługi.

Sposób prezentacji procedur

1. Dyrektor zapoznaje wszystkich pracowników Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Brzyskach z treścią procedury.
2. Dyrektor umieszcza treści dokumentu na stronie internetowej szkoły oraz przesyła jego treść do rodziców za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

1. Wszelkich zmian w opracowanej procedurze może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek Rady Pedagogicznej – dyrektor szkoły. Wnioskodawcą zmian może być również Rada Rodziców.
2. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.
3. Zasady wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Opis procedury -

obowiązki dyrektora, rodziców i pracowników szkoły

1.Rodzice lub prawni opiekunowie muszą mieć świadomość konieczności monitorowania na bieżąco czystości skóry głowy własnego dziecka, a w przypadku stwierdzenia wszawicy u dziecka są zobowiązani do niezwłocznego zawiadomienia dyrektora lub nauczyciela o zaistniałym zdarzeniu. Zgoda rodziców na objęcie dziecka opieką (w tym również - opieką zdrowotną przez pielęgniarkę w środowisku nauczania i wychowania jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na dokonywanie okresowych przeglądów czystości skóry głowy). Nie ma zatem konieczności uzyskiwania od rodziców lub opiekunów każdorazowej pisemnej zgody na przeprowadzenie kontroli czystości głowy.

2.Nauczyciele zobowiązani są do natychmiastowego zgłaszania dyrektorowi szkoły sygnałów dotyczących pojawienia się wszawicy w szkole.

3.Dziecku z wszawicą nie można zabronić uczęszczania do szkoły lub przedszkola, ale dyrektor lub opiekun może zaproponować rodzicom/opiekunom pozostawienie dziecka w domu przez okres 7-10 dni.

4.Pracownicy obsługi winni natychmiast zgłosić swoje podejrzenia, co do wystąpienia wszawicy w danej grupie/klasie wychowawcy bądź dyrektorowi.

5.Dyrektor jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom higienicznych warunków pobytu w szkole/przedszkolu , a wszystkim pracownikom higienicznych warunków pracy.

6.Pielęgniarka w środowisku nauczania i wychowania zostaje upoważniona do przeprowadzenia kontroli czystości skóry głowy uczniów/wychowanków i pracowników.

7.Po stwierdzeniu wystąpienia przypadku wszawicy, dyrektor jest zobowiązany powiadomić drogą elektroniczną wszystkich rodziców danej grupy/klasy.

8.Dyrektor placówki zarządza kontrolę (wykonywaną przez pielęgniarkę lub osobę upoważnioną) czystości skóry głowy wszystkich dzieci w grupie lub klasie oraz pracowników szkoły z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu). Informacje o kontroli przekazuje się dyrektorowi.

9.Pielęgniarka zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę, o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działań, informuje o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań; jednocześnie informuje dyrektora placówki o wynikach kontroli i skali zjawiska.

10. Jeśli rodzice zgłoszą trudności w przeprowadzeniu kuracji (np. brak środków na zakup preparatu), dyrektor szkoły lub placówki we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej udzielają rodzicom lub opiekunom niezbędnej pomocy.

11. Pielęgniarka po upływie 7 – 10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców.

12. Jeśli zalecone działania okażą się nieskuteczne, pielęgniarka zawiadamia o tym dyrektora placówki w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia potrzebnego wsparcia).

13. Pracownicy obsługi dokonują dezynfekcji mebli tapicerowanych, dywanów i ewentualnie pluszowych zabawek, które znajdują się w salach lekcyjnych.

Postanowienia końcowe

1. Dyrektor szkoły zobowiązuje rodziców lub prawnych opiekunów do przestrzegania i respektowania postanowień niniejszej Procedury.

2. Z niniejszą Procedurą zostali zapoznani wszyscy pracownicy szkoły oraz rodzice dzieci uczęszczających do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Brzyskach.

3. Niniejsza procedura wchodzi w życie z dniem podpisania.

MINISTERSTWO ZDROWIA
Profilaktyka i zwalczanie wszawicy

Wszawica jest zaliczana do grupy inwazji pasożytami zewnętrznymi i nie znajduje się w wykazie chorób zakaźnych, który znajduje się w załączniku do ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. nr 234, poz. 1570 z późn. zm.). Wynika to z faktu, że na terenie Polski od lat nie występują już niebezpieczne choroby zakaźne przenoszone przez wszy (np. dur wysypkowy).

Tym samym przypadki wszawicy nie są objęte zakresem działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i nie ma podstaw do wydania decyzji administracyjnej nakazującej dziecku z wszawicą wstrzymanie się od uczęszczania do placówki oświatowej lub w trybie określonym ustawą. Decyzja o pozostaniu dziecka w domu do czasu usunięcia wszy nie wymaga interwencji organów władzy publicznej w trybie przewidzianym przepisami rangi ustawowej, lecz znajduje się całkowicie w gestii jego rodziców lub opiekunów. Zaleca się, aby działania higieniczne przeciw wszawicy były podjęte przez rodziców lub opiekunów niezwłocznie, a czas nieobecności dziecka w placówce był możliwie najkrótszy.

Wszawica pozostaje istotnym problemem higienicznym i może w pewnych przypadkach być sygnałem zaniedbań opiekuńczych rodziców lub opiekunów w stosunku do dziecka, co nie może być lekceważone. Ponieważ ciężar zwalczania wszawicy został przesunięty z działań o charakterze przeciwepidemicznym realizowanych przez inspekcję sanitarną, obecnie działania w tym zakresie w sytuacjach stwierdzonych zaniedbań opiekuńczych wobec dziecka pozostają w kompetencji placówek, w których przebywają dzieci i ośrodków pomocy społecznej. Istniejące w tym zakresie regulacje prawne są wystarczające dla skutecznej walki z wszawicą.

Działania profilaktyczne w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych muszą być realizowane systematycznie i w sposób skoordynowany. Niezbędna do tego jest współpraca pomiędzy rodzicami, dyrekcją placówki, nauczycielami i wychowawcami/opiekunami oraz pielęgniarką lub higienistką szkolną. Obejmują one systematyczną akcję oświatową (pogadanki, materiały informacyjne w formie ulotek) skierowaną do dzieci i młodzieży oraz rodziców. Zapewnienie warunków organizacyjnych do bezpiecznego i higienicznego pobytu dzieci w placówkach oświatowych i opiekuńczych jest obowiązkiem dyrektora placówki zgodnie z art.39 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Należy przyjąć, że zgoda rodziców na objęcie dziecka opieką (w tym również opieką zdrowotną przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną w szkole lub placówce) jest równoznaczna

z wyrażeniem zgody na dokonanie (w uzasadnionym przypadku) przeglądu czystości skóry głowy dziecka. W związku z tym rodzice lub opiekunowie nie muszą za każdym razem przekazywać pisemnej zgody na przeprowadzenie kontroli czystości głowy u dziecka.

O terminie planowanej kontroli higienicznej należy powiadomić rodziców lub opiekunów dziecka. Kontrola musi być prowadzona indywidualnie, w wydzielonym pomieszczeniu. Osoba, która przeprowadza kontrolę, powiadamia o jej wynikach dyrektora placówki. Informacja dla dyrektora (zgodnie ze standardem poufności) obejmuje fakt wystąpienia wszawicy oraz skalę zjawiska w danej grupie dzieci, nie może obejmować danych personalnych dziecka. Równocześnie, indywidualnie, pielęgniarka (lub w sytuacji braku pielęgniarki lub higienistki szkolnej w placówce;– opiekun dziecka) zawiadamia rodziców lub opiekunów prawnych dziecka o konieczności podjęcia niezwłocznych zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działania i monitoruje skuteczność ich działań.

Niektórzy rodzice mogą wyrazić sprzeciw wobec informacji o kontroli higienicznej dziecka lub nie podejmą niezbędnych działań higienicznych. W takim przypadku należy zawiadomić dyrektora placówki o obawach co do właściwego wykonywania obowiązków rodzicielskich wobec dziecka. W przypadku uporczywego uchylania się rodziców lub opiekunów dziecka od działań mających na celu ochronę jego zdrowia i dbałości o higienę, dyrektor szkoły zawiadamia pomoc społeczną. Brak działań rodziców może rodzić podejrzenie o zaniedbywanie przez nich dziecka, a w pewnych przypadkach, podejrzenie o nadużycia popełniane wobec dziecka w jego środowisku domowym. Z tego względu, brak współpracy z rodzicami nie może być przez władze szkolne lekceważony. Jeśli rodzice lub opiekunowie nie mogą lub nie są w stanie sprostać zadaniu sprawowania opieki nad dzieckiem w sposób, który chroni jego dobro;– należy udzielić tej rodzinie pomocy opiekuńczo-wychowawczej w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2008 r. nr 115, poz. 728 z późn. zm.)

Występowanie wszawicy wśród dzieci i młodzieży nasila się w okresie wakacyjnym, szczególnie wśród dzieci młodszych, które nie potrafią jeszcze samodzielnie dbać o higienę osobistą. Przebywanie dzieci w skupiskach podczas wyjazdów, wspólna zabawa i wypoczynek sprzyjają rozprzestrzenianiu się wszawicy.

Wskazania profilaktyczne dla rodziców i dzieci przed wyjazdem na zorganizowane formy wypoczynku (kolonie, obozy, zielone szkoły, itp.) lub do internatu, sanatorium itp. związanywanie długich włosów lub krótkie włosy ułatwiająca pielęgnację skóry głowy i włosów, używanie wyłącznie osobistych przyborów higienicznych do pielęgnacji skóry i włosów, codzienne czesanie i szczotkowanie włosów, mycie skóry głowy i włosów w miarę potrzeb, nie rzadziej

niż raz w tygodniu, wyposażenie dzieci w środki higieniczne (np. szampony z odżywką ułatwiające rozczesywanie i wyczesywanie włosów), po powrocie do domu – systematyczne sprawdzanie czystości skóry głowy i włosów oraz systematyczne kontrole w okresie uczęszczania dziecka do przedszkola, szkoły lub innej placówki.

Jeśli zauważy się gniady lub wszy we włosach, należy zastosować preparaty (dostępne w aptekach), które skutecznie likwidują pasożyty i ich jaja. W sytuacji wystąpienia wszawicy u dziecka, kuracji powinni się poddać wszyscy domownicy. Codzienne, częste czesanie gęstym grzebieniem lub szczotką, związywanie włosów w sytuacjach narażania się na bliski kontakt z innymi osobami (treningi sportowe, zajęcia edukacyjne lub rekreacja grupowa), częste mycie włosów, przestrzeganie zasad higieny (własne szczotki, grzebienie, spinki) utrudniają zagnieżdżenie się pasożytów. Częste mycie i kontrolowanie głowy dziecka (2 razy w tygodniu) z jednej strony jest właściwym nawykiem higienicznym, a z drugiej strony pozwala szybko zauważyć zakażenie. Szampony i inne produkty „przeciwko wszom” nie zabezpieczają przed zakażeniem i nie powinny być używane jako środek zapobiegawczy. Zgodnie z instrukcją zamieszczoną na opakowaniach tych produktów zaleca się powtarzanie kuracji w odstępie kilku dni (mniej więcej 7 czy 10), w celu zabicia larw. Do kuracji trzeba użyć grzebienia o bardzo gęstych zębach. Usunięcie gniad jest trudne, stąd poleca się ich ściąganie lub obcięcie włosów. Grzebienie i szczotki należy myć w ciepłej wodzie z dodatkiem szamponu przeciwko wszom i moczyć w wodzie około godzinę.

Jeśli zauważy się wszy odzieżowe, należy prać ubrania w pralce w temperaturze 60° (temperatura powyżej 53,5°C zabija wszy i ich jajka). Prześcieradła, poszewki na poduszki, ręczniki i odzież należy wyprasować gorącym żelazkiem.

Podstawowe zasady profilaktyki wszawicy to stała systematyczna kontrola czystości skóry i włosów, którą wykonują rodzice lub opiekunowie, i natychmiastowa likwidacja gniad i wszy w przypadku ich zauważenia. W takiej sytuacji rodzice powinni również poinformować rodziców wszystkich dzieci, z którymi miało ono kontakt. Pomoże to w likwidacji ogniska wszawicy i zapobiegnie nawracającemu wzajemnemu zakażaniu się dzieci.

Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci

W sytuacji zauważenia gniad lub wszy we włosach dziecka należy zastosować dostępne w aptekach preparaty, które skutecznie likwidują pasożyty i ich jaja.

W sytuacji wystąpienia wszawicy u dziecka, kuracji powinni poddać się wszyscy

domownicy. Codzienne, częste czesanie gęstym grzebieniem lub szczotką, związywanie włosów w sytuacjach narażenia na bliski kontakt z innymi osobami, częste mycie włosów, przestrzeganie zasad higieny (własne szczotki, grzebienie, spinki, gumki) – utrudniają zagnieżdżenie się pasożytów.

Częste mycie i kontrolowanie głowy dziecka pozwala szybko zauważyć zakażenie.

Szampony i inne produkty „przeciw wszom” nie zabezpieczają przed zakażeniem i nie powinny być stosowane jedynie jako środek zapobiegawczy. Zgodnie z instrukcją zamieszczoną na opakowaniach tych produktów, zaleca się powtarzanie kuracji w odstępie kilku dni (mniej więcej 7 – 10 dni), w celu zabicia larw. Do kuracji trzeba użyć grzebienia o bardzo gęstych zębach. Usunięcie gnid jest niezbędne, ale i bardzo trudne, dlatego zaleca się ich pojedyncze ściąganie z włosów lub obcięcie włosów.

Grzebienie i szczotki należy myć w ciepłej wodzie z dodatkiem szamponu przeciw wszom i moczyć w wodzie około godziny. Ubrania prać w pralce w temperaturze 60° (temp. powyżej 53,5 zabija wszy i ich jaja). Prześcieradła, poszewki na poduszki, pościelenie, ręczniki i odzież należy wyprasować gorącym żelazkiem.

Podstawową zasadą profilaktyki wszawicy jest stała, systematyczna kontrola czystości skóry głowy i włosów dokonywana przez rodziców i natychmiastowa likwidacja gnid i wszy w przypadku ich zauważenia.

Rodzice powinni uczciwie poinformować rodziców wszystkich innych dzieci z grupy/klasy, z którymi miało kontakt. Pomoże to w likwidacji ogniska wszawicy i w efekcie – zapobiegnie się nawracającemu wzajemnemu zakażaniu dzieci

W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań (trzykrotne odsyłanie tego samego dziecka), osoba, którą dyrektor upoważnił, zawiadamia o tym dyrektora szkoły w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia rodzinie potrzebnego wsparcia).

